

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۲/۲۰

واحد فقیري

واشنگتن پوست: څرنګه چین افغانستان څاري؟

لږ تر لږه درې کاله کېږي چې د تاجکستان له جګو غرونو څخه چین افغانستان څاري. که څه هم د چین د څار او ترصد دا پوستي نهایت مخفي دي، خو د سیمې مبصرین او د سټلایټ عسکونه داسې چې چین پدې سیمه کې خپل اقتصادي او سیاسي طاقت خوروي.

واشنگتن پوست د فبروري پر ۱۸ لیکي په تاجکستان کې د چین پانګونه هر ځای لیدل کېږي، خو د تاجکستان په جګو غرونو کې د چین نظامي ودانۍ د افغانستان د واخان د سیمې د څار لپاره جوړې سوي دي. پدې سیمه کې د چین موجودیت یو خاص سمبولیک اهمیت لري. د واشنگتن پوست خبریال د چین همدا تاسیسات لیدلي دي، او د تاجکستان په بازارونو کې د چینایي عسکرو سره مخامخ سوي او ملاقاتونه ئې ورسره کړي دي.

د چین حکومت وايي غواړي چې خپل هیواد د ایغور مسلمانانو په مقابل کې وساتي. یو چینایي عسکر وايي، «درې یا څلور کاله کېږي چې مور دلته ډېره سوي یو.» د چینایي عسکرو دا پوستي د واخان سره څېرمه پرتې دي. خو د چین خارجه وزارت د واشنگتن پوست سوالونو ته جواب و نه وایه. د تاجکستان د بهرنیو چارو وزارت اعلامیه وايي په تاجکستان کې هیڅ «چینایي پوځي بېسونه» نسته.

امریکایي مامورین وايي چې دوی په تاجکستان کې د چین په نظامي اډو باندې خبر دي، خو د عملیاتو په اړه ئې پوره اګاهي نه لري. امریکایي مامورین زیاتوي چې امریکا د چین د حضور په اړه اندېښمنه نه ده، ځکه د افغانستان بې امنه سرحدونه د چین امنیت ته خطر پېښ ولای سي. ځینې امریکایان وايي چې افغانستان ته د چین ور څخېدل جالب دي، خو حیرانونکي نه دي. واشنگتن د چین لږې عمل څخه هرکلی کوي، او گومان کوي چې د سیمې د باثباتولو سره مرسته کوي.

اخبار کارې چې پدې وروستیو کلونو کې چین د خپل غریبو ګاونډیانو سره اقتصادي اړیکې پراخي کړي دي، او د چین جمهور رئیس شاغلی شي غواړي چې په سیمه کې پراخ نفوذ ولري. خو چینایي مقامات وايي چې په افغانستان کې هیڅ راز نظامي حضور نه لري.

واشنگتن پوست لیکي په مرکزي آسیا کې چین له روسیې او امریکا څخه میدان ګټي، او د سیمو ځوانانو ته سکالرشېپونه ورکوي. په تاجکستان کې د امریکا پخوانۍ سفیره وايي، «د تاجکستان سره د چین سخاوتمندانه مالي کومکونه باید وستایل سي، خو په عین زمان کې باید د شک په سترګه هم ورته وکتل سي. دا د جهان یوه مهمه ستراتیژیکي سیمه ده. مور باید د تاجکستان او نورو ملکونو سره خپله ملګرتیا وساتو.»

د تاجکستان د دې سیمې اوسېدونکي وايي چینایي عسکر دلته په باراز کې پیسې مصرفوي، او د محلي اقتصاد سره مرسته کوي. هغوی له محلي خلکو څخه ځایي تولیدات اخلي، او په ځایي خلکو هیڅ کار نه لري.

واشنگتن پوست خبریال لیکي کله چې ما له یوه چینایي عسکر څخه وغوښتل چې عکس ورسره واخلم، هغه منع کړم، او راته ئې وویل، «دا په یاد وساته چې تا اصلاً زه دلته نه یم لیدلی.»

پای

د پاڼو شمېره: له ۱ تر ۱

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په خیر و لولی